

The background features a decorative graphic consisting of three blue circles of varying sizes, each with a darker blue center and a lighter blue outer ring. These circles are connected by thin, light blue lines that form a triangular shape. The circles are positioned in the upper right and lower right areas of the page.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2020-2021

Περιεχόμενα

DAY 01: Πρόγραμμα μαθημάτων «Πρακτικές Γλωσσικές Ασκήσεις» (ΠΓΑ)	5
Γενική περιγραφή: Γλώσσα I έως Γλώσσα IV	5
Περιγραφές επιμέρους μαθημάτων ΠΓΑ	5
SPR 2: Γλώσσα II – 2ο εξάμηνο	5
SPR 4: Γλώσσα IV – 4ο εξάμηνο	6
Περιγραφές των άλλων διδασκόμενων μαθημάτων	7
2ο Εξάμηνο	7
DGY 11: Μορφολογία	7
DGY 13: Σύνταξη	7
DGY 18: Εισαγωγή στη Διδακτική της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας I	8
DLY 21: Εισαγωγή στην Επιστήμη της Λογοτεχνίας II	8
DLY 24: Λογοτεχνία του 20ού αιώνα	9
4ο Εξάμηνο	10
DAY 02: Εισαγωγή στον Επιστημονικό Τρόπο Εργασίας	10
DGY 15: Σημασιολογία	10
DGY 17: Πραγματολογία	11
DGY 19: Εισαγωγή στη Διδακτική της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας II	12
DLY 23: Λογοτεχνία του 19ου αιώνα	12
DLY 26: Θεωρία της Λογοτεχνίας	12
DLY 27: Συγκριτική Φιλολογία	13
6 ^ο – 8 ^ο Εξάμηνο	14
DGA 30: Φωνητική / Φωνολογία	14
DGA 32: Θεωρία Σύνταξης	14
DGA 37: Ανάλυση Προφορικού Λόγου	14
DGB 41: Θεωρίες Γλωσσικής Κατάκτησης	15
DGB 44: Εμπειρική Γλωσσολογική Έρευνα	16
DGB 46: Γλωσσολογία της Γραφής	17
DGC 50: Γλωσσική Μεταβολή / Ιστορία της Γλώσσας	17
DGD 53: Αξιολόγηση Γλωσσικής Κατάρτισης και Διδασκαλίας/Πρακτική Άσκηση	18
DGD 56: Η Διδασκαλία της Γερμανικής στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση	18
DGD 59: Ανάπτυξη Δραστηριοτήτων Διαμεσολάβησης στη Διδασκαλία της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας	19

DGD 63: Ανάπτυξη Πραγματολογικής Ικανότητας στη Διδασκαλία της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας	20
DLA 63: Ρομαντισμός	21
DLA 65: Λογοτεχνία μεταξύ 1900 - 1945.....	21
DLA 69: Vormärz / Biedermeier / Ρεαλισμός.....	22
DLB 69: Θεωρία Λογοτεχνικών Ειδών I: Πεζογραφία.....	22
DLB 71: Λογοτεχνία και Μέσα.....	23
DLB 76: Θεωρία Λογοτεχνικών Ειδών III: Δράμα.....	23
DLC 78: Κριτική Λογοτεχνικής Μετάφρασης.....	24
DLD 80: Αισθητική / Τέχνη	25
DLD 82: Γερμανική Ιστορία.....	25
DLD 85: Ιστορία των Ιδεών.....	26

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2020-2021

Γενική περιγραφή: Γλώσσα I έως Γλώσσα IV

Στόχος των μαθημάτων «Πρακτικές Γλωσσικές Ασκήσεις» (ΠΓΑ) είναι η ενίσχυση της γλωσσικής επάρκειας των φοιτητών¹. Με την προσφορά τεσσάρων μαθημάτων γλώσσας, τα οποία αντιστοιχούν στα τέσσερα πρώτα εξάμηνα των σπουδών, επιδιώκεται η συστηματική υποστήριξη της εκμάθησης της Γερμανικής, ώστε με την ολοκλήρωση της σειράς μαθημάτων των ΠΓΑ, οι φοιτητές να έχουν αποκτήσει, σε προχωρημένο επίπεδο (Γ1), τόσο γενικές επικοινωνιακές, όσο και ειδικές γλωσσικές δεξιότητες. Οι δεξιότητες αυτές αποτελούν βασικό εργαλείο για την ολοκλήρωση των σπουδών, αλλά και για τη μετέπειτα επαγγελματική σταδιοδρομία των φοιτητών.

Στο πρόγραμμα μαθημάτων ΠΓΑ περιλαμβάνονται τόσο μαθήματα κορμού όσο και μαθήματα εμβάθυνσης/εμπέδωσης (για το εαρινό εξάμηνο του 2021 βλ. παρακάτω στις επιμέρους περιγραφές των μαθημάτων). Διδάσκεται τόσο η πρόσληψη όσο και η παραγωγή λόγου και εξασκείται τόσο η γραπτή όσο και η προφορική έκφραση. Στη διδασκόμενη ύλη περιλαμβάνονται αυθεντικά κείμενα γενικού ενδιαφέροντος και κείμενα από τους επιμέρους τομείς των σπουδών Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας, όπως: Γλωσσολογία, Επιστήμη της Λογοτεχνίας, Διδακτική της Γερμανικής Γλώσσας, Επιστήμη της Μετάφρασης, Γερμανική Ιστορία και Πολιτισμός. Παράλληλα με τα μαθήματα είναι απαραίτητη και η κατ' οίκον μελέτη των φοιτητών, προκειμένου να μπορούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των εξετάσεων στο τέλος του εξαμήνου.

Περιγραφές επιμέρους μαθημάτων ΠΓΑ

SPR 2: Γλώσσα II – 2ο εξάμηνο

Διδάσκοντες: *Ιωάννα Ρίζου, Αναστασία Χουρναζίδη*

Το μάθημα αυτό, το οποίο αντιστοιχεί στο επίπεδο γλωσσομάθειας B2 του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις Γλώσσες, θα διδάσκεται το εαρινό εξάμηνο του 2021 εννέα ώρες την εβδομάδα, εκ των οποίων ένα τρίωρο είναι μάθημα κορμού και ένα τρίωρο είναι μάθημα εμπέδωσης/εμβάθυνσης. Επί πλέον προσφέρεται και ένα επί πλέον τρίωρο μάθημα φροντιστηριακού χαρακτήρα, όπου θα γίνεται επανάληψη και εμβάθυνση σε επιλεγμένα κεφάλαια της διδασκόμενης ύλης. Η παρακολούθηση και ενεργή συμμετοχή στα μαθήματα κορμού και εμβάθυνσης στο πλαίσιο των Πρακτικών Γλωσσικών Ασκήσεων είναι υποχρεωτική, είναι δηλαδή προϋπόθεση για την συμμετοχή στην τελική εξέταση. Το φροντιστηριακό μάθημα των Πρακτικών Γλωσσικών Ασκήσεων δεν έχει υποχρεωτική παρακολούθηση. Η συστηματική ωστόσο παρακολούθηση του φροντιστηριακού μαθήματος θα συνυπολογιστεί στην τελική αξιολόγηση. Στη διδασκόμενη ύλη περιλαμβάνονται κείμενα

¹ Για την απλούστευση κειμένου, θα χρησιμοποιείται εφ' εξής το γραμματικό γένος του αρσενικού, όταν γίνεται αναφορά σε φοιτητές και φοιτήτριες.

γενικού ενδιαφέροντος από τον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο, καθώς επίσης και κείμενα σε απλή επιστημονική γλώσσα. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στην ανάπτυξη της λεξιλογικής ικανότητας (λεκτικά πεδία, συνώνυμα, αντώνυμα κλπ.), στην επανάληψη φαινομένων της γερμανικής Γραμματικής επιπέδου γλωσσομάθειας έως και B1 και στην εμπέδωση φαινομένων της Γραμματικής επιπέδου B2.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται να είναι σε θέση να:

- κατανοούν και επεξεργάζονται γραπτά κείμενα από τους τομείς που αναφέρονται παραπάνω,
- επιλύουν ασκήσεις λεξιλογίου και να αποδίδουν με τον κατάλληλο τρόπο λέξεις και φράσεις, ανάλογα με την εκάστοτε επικοινωνιακή περίπτωση,
- συντάσσουν γραπτά κείμενα με σαφή διάρθρωση και με το κατάλληλο λεξιλόγιο, στα οποία περιγράφουν, αξιολογούν και εξάγουν συμπεράσματα, παραθέτουν ιδέες και προτείνουν λύσεις για ένα πρόβλημα,
- κατανοούν συνεντεύξεις και προφορικές παρουσιάσεις ενός θέματος και να διατυπώνουν κατά τη συζήτηση μια σύντομη παρέμβαση ή ερώτηση,
- παρουσιάζουν προφορικά ένα κείμενο εφημερίδας ή ένα θέμα και να απαντούν σε απλές ερωτήσεις κατά τη συζήτηση που ακολουθεί,
- περιγράφουν και να εξηγούν προφορικά πίνακες, στατιστικές και διαγράμματα.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή και προφορική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου, με προσμέτρηση της ενεργής συμμετοχής στο μάθημα.*

SPR 4: Γλώσσα IV – 4ο εξάμηνο

Διδάσκοντες: *Ιωάννα Ρίζου, Αθανασία Κοντομήτρου, Δημήτρης Ζέππος, Αναστασία Χουρναζίδη, Έλενα-Φοίβη Χυτήρη*

Το μάθημα αυτό, το οποίο αντιστοιχεί στο επίπεδο γλωσσομάθειας Γ1 του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις Γλώσσες, θα διδάσκεται κατά το εαρινό εξάμηνο του 2021 εννέα ώρες την εβδομάδα, εκ των οποίων ένα τρίωρο είναι μάθημα κορμού και ένα τρίωρο είναι μάθημα εμπέδωσης/εμβάθυνσης. Επί πλέον προσφέρεται και ένα επί πλέον τρίωρο μάθημα φροντιστηριακού χαρακτήρα, όπου θα γίνεται επανάληψη και εμβάθυνση σε επιλεγμένα κεφάλαια της διδασκόμενης ύλης. Η παρακολούθηση και ενεργή συμμετοχή στα μαθήματα κορμού και εμβάθυνσης στο πλαίσιο των Πρακτικών Γλωσσικών Ασκήσεων είναι υποχρεωτική, είναι δηλαδή προϋπόθεση για την συμμετοχή στην τελική εξέταση. Το φροντιστηριακό μάθημα των Πρακτικών Γλωσσικών Ασκήσεων δεν έχει υποχρεωτική παρακολούθηση. Η συστηματική ωστόσο παρακολούθηση του φροντιστηριακού μαθήματος θα συνυπολογιστεί στην τελική αξιολόγηση. Σε όλα τα μαθήματα θα δίνεται έμφαση στην κατανόηση και παραγωγή του γραπτού και προφορικού επιστημονικού λόγου της Γερμανικής. Στην ύλη του μαθήματος περιλαμβάνεται η ανάλυση και επεξεργασία κειμένων από τους τομείς των σπουδών Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας (π.χ. Γλωσσολογία, Επιστήμη της Λογοτεχνίας, Διδακτική της ξένης γλώσσας). Επίσης εξασκείται η λεξιλογική ικανότητα των φοιτητών και διδάσκονται γραμματικά φαινόμενα επιπέδου γλωσσομάθειας Γ1.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται να είναι σε θέση να:

- κατανοούν και να επεξεργάζονται επιστημονικά κείμενα από τους διάφορους τομείς των σπουδών τους,
- σχολιάζουν και να εκφράζουν την άποψή τους για τις θέσεις του συγγραφέα ενός κειμένου,
- διατυπώνουν γραπτώς τη δική τους θέση και να τη στηρίζουν με επιχειρήματα χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα εκφραστικά μέσα,
- παρουσιάζουν προφορικά ένα επιστημονικό κείμενο και να απαντούν σε σχετικές ερωτήσεις,
- χειρίζονται με σχετική ευχέρεια τον επιστημονικό λόγο της Γερμανικής.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή και προφορική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου, με προσμέτρηση της ενεργής συμμετοχής στο μάθημα.*

Περιγραφές των άλλων διδασκόμενων μαθημάτων

2ο Εξάμηνο

DPY 11: Μορφολογία

Διδάσκουσα: *Χριστίνα Αλεξανδρή*

Η Εισαγωγή στη Μορφολογία στοχεύει στην εξοικείωση με τα βασικά στοιχεία και τις βασικές αρχές της Μορφολογίας, την περιγραφή, ανάλυση και κατηγοριοποίηση των μορφημάτων ως βασικών συστατικών της δομής των λέξεων. Περιγράφονται οι διαδικασίες σχηματισμού των λέξεων με γνώμονα την αποτελεσματική σύνδεση της Μορφολογίας τόσο με το Φωνολογικό επίπεδο όσο και με τα επίπεδα της Σύνταξης και της Σημασιολογίας.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται να:

- έχουν τις θεμελιώδεις και απαραίτητες γνώσεις των βασικών στοιχείων και βασικών αρχών της Μορφολογίας,
- κατανοούν τις σχέσεις της Μορφολογίας με άλλα πεδία έρευνας της Γλωσσολογίας.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση*

DPY 13: Σύνταξη

Διδάσκουσα: *Αγγελική Τσόκογλου*

Αντικείμενο έρευνας της Σύνταξης είναι η περιγραφή και ανάλυση της δομής της πρότασης και των συστατικών της. Στο εισαγωγικό αυτό μάθημα αναφέρονται αρχικά ορισμένες βασικές αρχές που διέπουν τη Θεωρία της Γλώσσας. Στη συνέχεια παρουσιάζεται –με παραδείγματα από τη γερμανική γλώσσα– η ανάλυση της πρότασης κατά τη σταδιακή διαμόρφωση της συντακτικής θεωρίας σε διάφορες φάσεις: Δομισμός, Γραμματική της Φραστικής Δομής και Θεωρία του Χ-τονούμενου στο πλαίσιο της Γενετικής Γραμματικής.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση*

DGy 18: Εισαγωγή στη Διδακτική της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας I

Διδάσκουσα: *Ιωάννα Καρβέλα*

Το μάθημα αυτό αποτελεί την πρώτη επαφή των φοιτητών με τη Μεθοδολογία και τη Διδακτική της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας. Έχει στόχο να προσφέρει τις απαραίτητες γνώσεις, βάσει των οποίων θα μπορέσουν να παρακολουθήσουν τα μαθήματα Διδακτικής των επόμενων εξαμήνων, αλλά και ικανότητες που θα πρέπει να έχουν ως μελλοντικοί καθηγητές της γερμανικής γλώσσας. Ειδικότερα, η ύλη του μαθήματος περιλαμβάνει: α) τους παράγοντες οι οποίοι επηρεάζουν την εκμάθηση της ξένης γλώσσας (π.χ. προσωπικότητα και ηλικία του μαθητή, κίνητρα εκμάθησης), β) τις βασικές γλωσσικές δεξιότητες (κατανόηση γραπτού και προφορικού λόγου, παραγωγή γραπτού λόγου και ομιλία) και τις ιδιαιτερότητες κάθε δεξιότητας στην πράξη του μαθήματος, γ) το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες και τη σημασία του για τη Διδακτική των Γλωσσών και δ) τις σημαντικότερες μεθόδους διδασκαλίας της ξένης γλώσσας.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται να:

- προσδιορίζουν τους παράγοντες, οι οποίοι επηρεάζουν τη διδασκαλία της ξένης γλώσσας,
- αξιολογούν αυτούς τους παράγοντες και να τους λαμβάνουν υπόψη κατά την οργάνωση και τον σχεδιασμό του μαθήματος,
- επιλέγουν, να διαμορφώνουν και να αξιολογούν κατάλληλες ασκήσεις για την ανάπτυξη κάθε μιας από τις τέσσερις βασικές γλωσσικές δεξιότητες,
- γνωρίζουν τα χαρακτηριστικά των σημαντικότερων μεθόδων διδασκαλίας της ξένης γλώσσας.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση*

DLY 21: Εισαγωγή στην Επιστήμη της Λογοτεχνίας II

Διδάσκουσα: *Κατερίνα Καρακάση*

Το μάθημα, που ως στόχο έχει την εξοικείωση των φοιτητών με σημαντικές φιλολογικές πρακτικές και αφορά την ιστορία και την θεωρία των λογοτεχνικών ειδών, αποτελεί την πρώτη επαφή των φοιτητών σε πανεπιστημιακό επίπεδο με τα συγκεκριμένα, πολύ σημαντικά φιλολογικά εργαλεία, δηλαδή με τις δυνατότητες της φιλολογίας αφενός να ταξινομεί λογοτεχνικά κείμενα και αφετέρου να θεωρητικοποιεί αυτή την ταξινομική της δραστηριότητα. Στο πλαίσιο του μαθήματος οι φοιτητές θα ανακαλέσουν γνώσεις που απέκτησαν στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και θα τις επεκτείνουν στο πεδίο της Γερμανικής Φιλολογίας. Το μάθημα αποτελείται από δύο μέρη: ένα θεωρητικό (διαλέξεις) και ένα πρακτικό (εργαστηριακές ασκήσεις / Tutorium). Στο θεωρητικό μέρος παρουσιάζονται κριτικά η ιστορία των κατηγοριοποιήσεων καθώς και σημαντικές κατηγορίες λογοτεχνικών έργων, ενώ στο πρακτικό μέρος ζητείται από τους φοιτητές η εφαρμογή των θεωρητικών

εργαλείων σε συγκεκριμένα κείμενα, ώστε να εξασφαλίζεται μέσω της πρακτικής εξάσκησης η κατανόηση των θεωρητικών εννοιών.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται να:

- αναγνωρίζουν διαφορετικά λογοτεχνικά είδη,
- ταξινομούν αυτόνομα λογοτεχνικά κείμενα σε λογοτεχνικά είδη,
- εφαρμόζουν θεωρητικά μοντέλα πάνω σε συγκεκριμένα λογοτεχνικά κείμενα,
- συγκρίνουν διαφορετικά λογοτεχνικά είδη μεταξύ τους.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση*

Παρέχεται βασική πρωτογενής και δευτερογενής βιβλιογραφία (έντυπα, διαδικτυακές πηγές).

DLY 24: Λογοτεχνία του 20ού αιώνα

Διδάσκοντες: *Εύη Πετροπούλου / Νικόλαος-Ιωάννης Κοσκινάς*

Στόχος του μαθήματος είναι να παρουσιάσει σημαντικές τάσεις της γερμανόφωνης λογοτεχνίας του 20ού αιώνα, επιμένοντας κατά κύριο λόγο στο πρώτο του ήμισυ (1900-1945). Τα μοντερνιστικά ρεύματα των αρχών του αιώνα (Νατουραλισμός, Συμβολισμός, Dada, Εξπρεσιονισμός) και η Λογοτεχνία του Μεσοπολέμου (1918-1933) είναι οι σταθμοί, στους οποίους θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται να:

- έχουν αποκτήσει γνώσεις για τα κυρίαρχα λογοτεχνικά ρεύματα και τα μείζονα ιστορικά, κοινωνικά και πολιτικά γεγονότα της υπό εξέταση περιόδου,
- γνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά αντιπροσωπευτικών κειμένων της εποχής,
- μπορούν να προβούν σε πρώτες ερμηνευτικές προσεγγίσεις αυτών των κειμένων.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση*

4ο Εξάμηνο

DAY 02: Εισαγωγή στον Επιστημονικό Τρόπο Εργασίας

Διδάσκουσα: Έλενα-Φοίβη Χυτήρη

Όποιος σπουδάζει, δεν έχει να αντιμετωπίσει μόνο έναν μεγάλο όγκο ύλης που πρέπει να μελετήσει, πρέπει επίσης να «μάθει πώς να μαθαίνει» συστηματικά και να χειρίζεται τα όσα έμαθε. Θα πρέπει δηλαδή όχι μόνο να αναπαράγει σωστά, σε μια εξέταση, τις γνώσεις που αποκόμισε στο μάθημα, αλλά και να είναι σε θέση να συμμετέχει, ήδη στη διάρκεια των σπουδών του, στην επιστημονική συζήτηση. Η συζήτηση αυτή διεξάγεται τόσο προφορικά όσο και γραπτά. Προφορικά έχει τη μορφή μιας ανακοίνωσης (Referat) σε ένα σεμινάριο, καθώς και της επακόλουθης συζήτησης στο πλαίσιο αυτό. Γραπτά έχει τη μορφή μιας σεμιναριακής ή/και διπλωματικής εργασίας.

Ουσιώδης προϋπόθεση είναι να μπορεί ο φοιτητής να αντιμετωπίζει με κριτική σκέψη τα όσα διαβάζει και τα όσα ακούει στις παραδόσεις και τα σεμινάρια, αλλά και να μπορεί να θέτει εύλογα ερωτήματα. Αυτό ισχύει τόσο για τη συζήτηση που γίνεται στο πανεπιστήμιο, όσο και για την ενασχόληση με λογοτεχνικά και επιστημονικά κείμενα. Όλα αυτά έχουν, όμως, και «υλικές» προϋποθέσεις: Πού και πώς βρίσκει κανείς επιστημονική βιβλιογραφία; Πώς την παραθέτει σωστά; Πώς χειρίζεται τις πληροφορίες από το διαδίκτυο; Τι είναι αποδεκτό σε μια επιστημονική εργασία και ποια είναι τα τυπικά χαρακτηριστικά της;

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται να είναι σε θέση να:

- βρίσκουν βιβλιογραφία,
- προσανατολίζονται σε βιβλιοθήκες / αρχεία,
- επεξεργάζονται κριτικά τη βιβλιογραφία,
- παραθέτουν σωστά τη βιβλιογραφία,
- συντάσσουν ένα handout,
- πραγματοποιούν μια προφορική παρουσίαση,
- συντάσσουν μια γραπτή εργασία.

Τρόπος αξιολόγησης: Προϋποθέσεις για την επιτυχή συμμετοχή είναι η τακτική παρακολούθηση του μαθήματος και η ενεργή συμμετοχή σ' αυτό, η εκπόνηση εβδομαδιαίων εργασιών (40% του τελικού βαθμού) και η συγγραφή μιας τελικής εργασίας (60% του τελικού βαθμού).

Βάση του μαθήματος αποτελεί το βιβλίο των Moeninghoff, B. & Meyer-Krentler, E. (2019): *Arbeitstechniken Literaturwissenschaft* (18. Auflage), Wilhelm Fink.

DPY 15: Σημασιολογία

Διδάσκων: Βίνφριντ Λέχνερ

Η Σημασιολογία ασχολείται με την ερμηνεία των λέξεων και με τις συστηματικές σχέσεις οι οποίες χαρακτηρίζουν τη δημιουργία σύνθετων σημασιών από πιο βασικές σημασιολογικές ενότητες. Σκοπός της είναι να εξηγήσει πώς λειτουργεί το διανοητικό σύστημα, το οποίο επιτρέπει στους ομιλητές να ερμηνεύουν οποιαδήποτε έκφραση της γλώσσας τους.

Συγκεκριμένο αντικείμενο αυτής της εισαγωγής στη Σημασιολογία είναι η αναζήτηση για απαντήσεις στα εξής ερωτήματα: Τι είναι η σημασία και πώς μπορεί να περιγραφεί; Πώς μπορούμε να ανακαλύψουμε τις υποκείμενες ερμηνείες των προτάσεων; Με ποιον τρόπο συνδέονται μεταξύ τους σημασία, γλώσσα και σκέψη;

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται να:

- αναγνωρίζουν και να περιγράψουν συστηματικά χαρακτηριστικά της γλωσσικής σημασίας,
- διακρίνουν τα σημασιολογικά από τα συντακτικά χαρακτηριστικά της γλώσσας,
- αναγνωρίζουν απλά σημασιολογικά φαινόμενα,
- κατανοούν πότε μπορεί η σημασιολογία να χρησιμοποιηθεί στη γλωσσική διδασκαλία,
- διακρίνουν μεταξύ διαφορετικών θεωριών πάνω στο ίδιο φαινόμενο και να αιτιολογούν πώς διαφοροποιούνται οι θεωρίες αυτές.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση*

DGΥ 17: Πραγματολογία

Διδάσκουσα: *Φρειδερίκη Μπατσαλιά*

Επικουρία: *Γιάννης Λουκίσης*

Λαμβάνοντας υπόψη τον επικοινωνιακό σκοπό, τις προσδοκίες και τα ενδιαφέροντα του ομιλητή και του ακροατή, εξετάζονται λεκτικές πράξεις και οι επικοινωνιακές συνθήκες, εντός των οποίων αυτές πραγματώνονται.

Στο μάθημα αναλύονται οι θεωρητικές προσεγγίσεις των Austin, Searle και Wunderlich, που αφορούν στις σχέσεις μεταξύ γλωσσικού σημείου και χρήση, καθώς και το ζήτημα, πώς και με ποιες συνέπειες χρησιμοποιούνται τα γλωσσικά σημεία.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται να:

- γνωρίζουν τις βασικές θεωρητικές απόψεις και διαστάσεις της πραγματολογικής προσέγγισης,
- αναγνωρίζουν και να περιγράψουν λεκτικές πράξεις,
- αναστοχάζονται σχετικά με την εφαρμογή των θεωρητικών αρχών σε συναφή ζητήματα της Συγκριτικής Γλωσσολογίας, της Διδακτικής και της Μεταφρασεολογίας,
- αξιοποιούν τη θεωρητική τους γνώση σε πρακτικά ζητήματα που σχετίζονται με την Διδασκαλία ή/και την Μετάφραση.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση*

Συγγράμματα (εναλλακτικά):

Der semiotische Rhombus, Friederiki Batsalia (ΕΥΔΟΞΟΣ, Κωδικός βιβλίου: 82)

Εισαγωγή στην Πραγματολογία, Κανάκης Κώστας (ΕΥΔΟΞΟΣ, Κωδικός βιβλίου: 9828)

DGY 19: Εισαγωγή στη Διδακτική της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας II

Διδάσκουσα: *Δάφνη Βηδενμάιερ*

Το μάθημα αυτό αποτελεί τη συνέχεια της «Εισαγωγής στη Διδακτική της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας I». Έχει στόχο να γνωρίσουν και να κατανοήσουν οι φοιτητές τις θεωρητικές αρχές μάθησης σε συνδυασμό με τις μεθόδους διδασκαλίας του μαθήματος ξένης γλώσσας. Οι θεωρητικές αρχές που παρουσιάζονται και συζητιούνται κριτικά στο μάθημα αφορούν τις θεωρίες κατάκτησης γλώσσας και την επιρροή τους στις μεθόδους διδασκαλίας, τους παράγοντες που επηρεάζουν τη μαθησιακή διαδικασία, καθώς και ζητήματα που αφορούν την κατάκτηση της ξένης γλώσσας.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται να:

- περιγράφουν βασικές θεωρίες κατάκτησης γλώσσας και την επιρροή τους στις μεθόδους διδασκαλίας,
- αξιολογούν και να κατηγοριοποιούν τους παράγοντες που επηρεάζουν τη μαθησιακή διαδικασία,
- περιγράφουν και να συνεκτιμούν τη σημασία των θεωρητικών υποθέσεων για την επιτυχή κατάκτηση της ξένης γλώσσας,
- αναστοχάζονται σχετικά με την εφαρμογή των θεωρητικών αρχών στη διδακτική πράξη.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση*

DLY 23: Λογοτεχνία του 19ου αιώνα

Διδάσκουσα: *Αναστασία Αντωνοπούλου*

Στόχος του μαθήματος είναι να παρουσιάσει τα σημαντικότερα λογοτεχνικά ρεύματα και τις τάσεις που αναπτύσσονται στη γερμανόφωνη λογοτεχνία του 19ου αιώνα, εστιάζοντας κατά κύριο λόγο στον Ρομαντισμό, τη γερμανική φιλελληνική ποίηση, τη λογοτεχνία του Vormärz και τον Ρεαλισμό.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται να:

- περιγράφουν τα βασικά χαρακτηριστικά (σε θεματικό, υφολογικό και ποιητολογικό επίπεδο) των κύριων λογοτεχνικών ρευμάτων και τάσεων του 19ου αιώνα,
- εντάσσουν τα κείμενα στα ιστορικά και πολιτισμικά τους συμφραζόμενα,
- προβαίνουν σε ερμηνευτικές προσεγγίσεις κειμένων της εποχής.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση*

DLY 26: Θεωρία της Λογοτεχνίας

Διδάσκων: *Βίλλι Μπέννινγκ*

Όταν ερμηνεύουμε Λογοτεχνία, προσπαθούμε να την κατανοούμε χρησιμοποιώντας σχετική ορολογία και επιχειρηματολογία. Η ανάλυση της Λογοτεχνίας συσχετίζει, συνεπώς, λογοτεχνικά φαινόμενα και θεωρητικές έννοιες. Το πώς πρέπει να γίνεται αυτό, είναι αντικείμενο της θεωρίας της Λογοτεχνίας. Το μάθημα εισάγει τους φοιτητές σε διάφορες τάσεις της θεωρίας της Λογοτεχνίας.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση ή προφορική εξέταση*

DLY 27: Συγκριτική Φιλολογία

Διδάσκουσα: *Εύη Πετροπούλου*

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές στη θεωρία και την πράξη της Συγκριτικής Φιλολογίας. Αρχικά, θα ασχοληθούμε με την ιστορία του κλάδου και θα εξετάσουμε σύγχρονες τάσεις και επιλεγμένα θέματα στη θεωρία της Συγκριτολογίας, ενώ στη συνέχεια θα επικεντρωθούμε στην πράξη, στη βάση μιας παραδειγματικής συγκριτικής ανάλυσης δύο ή περισσότερων λογοτεχνικών κειμένων.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται να:

- γνωρίζουν την ιστορία του κλάδου και τα βασικά πεδία εφαρμογών του,
- κινούνται με άνεση στις σύγχρονες θεωρίες της Συγκριτολογίας,
- χρησιμοποιούν τη δέουσα ορολογία,
- χρησιμοποιούν την κατάλληλη επιχειρηματολογία,
- ανταποκρίνονται σε συγκριτολογικούς προβληματισμούς,
- συσχετίζουν σύγχρονες συγκριτολογικές θεωρίες με λογοτεχνικά φαινόμενα, δηλαδή να εφαρμόζουν τη διδαχθείσα θεωρία στη λογοτεχνική πράξη, εντοπίζοντας μεταξύ άλλων συγκλίσεις και αποκλίσεις, ομοιότητες και διαφορές στα υπό εξέταση κείμενα.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση*

6^ο – 8^ο Εξάμηνο

DGA 30: Φωνητική / Φωνολογία

Διδάσκουσα: *Εύη Μπαλάση*

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η ενασχόληση με τις βασικές γνώσεις της Φωνητικής και της Φωνολογίας. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη σύγκριση μεταξύ της γερμανικής και της ελληνικής γλώσσας σε φωνητικό και φωνολογικό επίπεδο.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται να γνωρίζουν:

- τη σημασία των σημαντικότερων εννοιών της επιστήμης της Φωνητικής και Φωνολογίας,
- τη Φωνητική της Γερμανικής και της Ελληνικής,
- τη φωνητική μεταγραφή (IPA),
- τους σημαντικότερους φωνολογικούς κανόνες της Γερμανικής και Ελληνικής,
- τα λάθη προφοράς που είναι πιθανόν να εμφανιστούν σε Έλληνες ομιλητές της Γερμανικής.

Τρόπος αξιολόγησης: *προφορική εξέταση*

DGA 32: Θεωρία Σύνταξης

Διδάσκουσα: *Αγγελική Τσόκογλου*

Στην ιστορία της Γλωσσολογίας, η μελέτη της δομής της πρότασης έχει συντελέσει στην ανάπτυξη της συντακτικής θεωρίας. Κατά την εξέταση της δομής καθοριστική είναι η διάταξη των προτασικών όρων. Στόχος του σεμιναρίου είναι:

- η περιγραφή της προτασικής δομής και της σειράς των όρων της γερμανικής γλώσσας στο πλαίσιο της περιγραφικής γραμματικής,
- η ανάλυση και ερμηνεία της προτασικής δομής και της σειράς των όρων στο θεωρητικό πρότυπο της Γενετικής Γραμματικής και
- η παρουσίαση της ανάπτυξης της συντακτικής θεωρίας στο πλαίσιο της Γενετικής Γραμματικής, από το πρότυπο της Θεωρίας Κυβέρνησης και Αναφορικής Δέσμησης έως το Μινιμαλιστικό Πρόγραμμα.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση*

DGA 37: Ανάλυση Προφορικού Λόγου

Διδάσκουσα: *Έβελυν Βώβου*

Αντικείμενο του σεμιναρίου είναι η ενασχόληση με τον προφορικό λόγο στην επικοινωνία και συγκεκριμένα με την περιγραφή και ανάλυση γλωσσικών φαινομένων που εμφανίζονται στον προφορικό λόγο της γερμανικής γλώσσας.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/φοιτήτριες είναι σε θέση:

- να γνωρίζουν τα σημαντικότερα χαρακτηριστικά της προφορικής επικοινωνίας,
- να συλλέγουν το κατάλληλο γλωσσικό υλικό για την ανάλυση φαινόμενων προφορικού λόγου,
- να απομαγνητοφωνούν προφορικό γλωσσικό υλικό χρησιμοποιώντας ειδικά συστήματα απομαγνητοφώνησης όπως είναι π.χ. το σύστημα HIAT,
- να περιγράφουν και να αναλύουν τα γλωσσικά φαινόμενα του προφορικού λόγου, και συγκεκριμένα της γερμανικής.

Τρόποι αξιολόγησης: *Υποχρεωτική Παρουσία/Συμμετοχή, προφορική παρουσίαση και γραπτή εργασία*

DGB 41: Θεωρίες Γλωσσικής Κατάκτησης

Διδάσκων: *Βίνφριντ Λέχνερ*

Από βιολογικής άποψης, η ανθρώπινη γλώσσα είναι το πιο περίπλοκο είδος συμπεριφοράς, που διαφέρει τόσο ποιοτικά όσο και ποσοτικά από όλες τις άλλες ζωικές μορφές επικοινωνίας. Σε αντίθεση με την ζωική επικοινωνία, η ανθρώπινη γλώσσα δεν μαθαίνεται με την μίμηση, αλλά μόνο επί τη βάση τις έκθεσης σε γλωσσικά δεδομένα και χωρίς να γίνεται καθοδήγηση στα παιδιά. Οι θεωρίες γλωσσικής κατάκτησης προσπαθούν να κατανοήσουν τις τυπικές, γνωστικές, και βιολογικές προδποθέσεις για την ανάπτυξη της γλώσσας στον ανθρώπινο οργανισμό.

Υπάρχει επίσης και μία στενή σχέση ανάμεσα στη γλωσσική κατάκτηση και την διδασκαλία της γλώσσας. Τόσο η κατάκτηση της μητρικής γλώσσας (L1) όσο και η κατάκτηση της δεύτερης ή ξένης γλώσσας περνάει μέσα από συγκεκριμένα στάδια. Και οι δύο διαδικασίες οδηγούν στη δημιουργία εσωτερικευμένων/εσωτερικών (*don't know which one is better*), νοητικών γραμματικών που υπόκεινται στους νόμους της ανθρώπινης γλώσσας (Καθολική Γραμματική). Επιπλέον, τόσο η κατάκτηση της πρώτης γλώσσας όσο και η κατάκτηση της δεύτερης/ ξένης γλώσσας υπακούν στις γενικές νοητικές αρχές που υπαγορεύουν τι μπορεί να μάθει ο άνθρωπος. Από την άλλη πλευρά, υπάρχουν και σημαντικές διαφορές ανάμεσα στην κατάκτηση της πρώτης και της δεύτερης γλώσσας. Η ανάπτυξη της μητρικής γλώσσας γίνεται γρήγορα (σε 3-5 χρόνια), συμβαίνει νωρίς στο πλαίσιο μιας συγκεκριμένης χρονικής περιόδου (της κρίσιμης περιόδου) και οδηγεί σε μία πλήρη και πλήρως διαμορφωμένη γραμματική. Τίποτα από τα παραπάνω δεν ισχύει για την κατάκτηση της δεύτερης γλώσσας. Η κατανόηση των ομοιοτήτων και των διαφορών ανάμεσα στην κατάκτηση της πρώτης και της δεύτερης γλώσσας και του τρόπου με τον οποίο κατακτάται η ξένη γλώσσα αποτελεί επομένως τη βάση για έναν συστηματικό και ορθολογικό σχεδιασμό της διδασκαλίας της ξένης γλώσσας.

Στις νεώτερες έρευνες στο θέμα γίνεται προσπάθεια να επωφεληθεί η διδακτική από τις γνώσεις της γλωσσολογίας και της (βιολογικής) θεωρίας της μάθησης. Στόχος του σεμιναρίου είναι να παρουσιάσει τα πορίσματα της σύγχρονης θεωρίας της κατάκτησης πρώτης γλώσσας και να δείξει πώς αυτά σχετίζονται με την διδασκαλία της ξένης γλώσσας. Συγκεκριμένα το σεμινάριο εξετάζει τα ακόλουθα θέματα: (i) Κεντρικά φαινόμενα της

γλωσσικής κατάκτησης στη Φωνολογία, τη Σύνταξη και τη Σημασιολογία. (ii) Πειραματικές μεθόδους, διαγνωστικά τεστ και ανάλυση στατιστικών δεδομένων. (iii) Τη σχέση ανάμεσα σε θεωρίες γλωσσικής κατάκτησης και γλωσσολογικών θεωριών και (iv) την εφαρμογή των θεωρητικών γνώσεων στη διδασκαλία της γλώσσας.

Οι συμμετέχοντες σε αυτό το σεμινάριο μαθαίνουν:

- με ποιον τρόπο αναπτύσσεται η **γλώσσα** στα παιδιά,
- τα **είδη γνώσης** που προκύπτουν κατά τη γλωσσική κατάκτηση,
- τις **σχέσεις** που υπάρχουν μεταξύ **Γλώσσας, Βιολογίας** και άλλων γνωστικών συστημάτων,
- να αναγνωρίζουν τις ιδιότητες που είναι **σχετικές** με τη γλωσσική κατάκτηση και να τις ξεχωρίζουν από τις μη σχετικές,
- να **διακρίνουν** μεταξύ διαφορετικών **θεωριών**,
- να εφαρμόζουν τις βασικές αρχές της **επιστημονικής** (απαγωγικής-αναλυτικής) **μεθόδου**,
- να μελετούν απλά **κείμενα** της ειδικής βιβλιογραφίας.

Τρόπος αξιολόγησης: *ασκήσεις και γραπτή εξέταση*

DGB 44: Εμπειρική Γλωσσολογική Έρευνα

Διδάσκουσα: Έβελυν Βώβου

Στόχος του μαθήματος είναι η εμπέδωση και εφαρμογή των αρχών της εμπειρικής γλωσσολογικής έρευνας. Στους φοιτητές/φοιτήτριες θα παρουσιαστούν αναλυτικά διάφορες πειραματικές μέθοδοι της γλωσσολογικής έρευνας, ενώ παράλληλα οι φοιτητές/φοιτήτριες θα συμμετέχουν ενεργά στη διαδικασία σχεδιάζοντας εμπειρικές μεθοδολογίες σε συγκεκριμένα ερευνητικά ερωτήματα της γλωσσολογίας.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/φοιτήτριες είναι σε θέση:

- να περιγράφουν τις αρχές της εμπειρικής γλωσσολογικής έρευνας,
- να περιγράφουν διαφορετικές εμπειρικές διαδικασίες έρευνας,
- να επιλέγουν κατάλληλες εμπειρικές μεθοδολογίες σε συγκεκριμένα ερευνητικά ερωτήματα,
- να σχεδιάζουν, να διεξάγουν και να αξιολογούν εμπειρικές μεθοδολογικές έρευνες.

Τρόποι αξιολόγησης: *Υποχρεωτική Παρουσία/Συμμετοχή, προφορική παρουσίαση και γραπτή εργασία*

DGB 46: Γλωσσολογία της Γραφής

Διδάσκων: Γιώαχμ Τάιζεν

Για πολύ καιρό ο γραπτός λόγος δεν αποτελούσε αντικείμενο της Γλωσσολογίας, γι' αυτό και η γλωσσολογία της γραφής αποτελεί έναν πολύ νέο επιστημονικό κλάδο. Ασχολείται με όλες τις πλευρές της αμιγώς γραπτής επικοινωνίας, εκκινεί δηλαδή από τις διαφορές ανάμεσα στον προφορικό και τον γραπτό λόγο και θέτει ερωτήματα όπως: Πώς μετα-γράφεται η ομιλία; Διότι δεν υπάρχουν μόνο τα γράμματα της αλφαβήτου ή δεν έχουμε μόνο βιβλία – παλαιότερα, για παράδειγμα, υπήρχαν πάπυροι, λίθινες επιγραφές κ.ά. Όπως η γλώσσα, έτσι λοιπόν και η γραφή έχει τη δική της ιστορία, και το ερώτημα: «πώς γράφει κανείς σωστά» μας απασχολεί ακόμα και σήμερα. Στο σεμινάριο θα μας απασχολήσει η ορθογραφία, λιγότερο η καλλιγραφία, περισσότερο η τυπογραφία, στην οποία συγκαταλέγεται πλέον και η (γραπτή) διαμόρφωση ιστοσελίδων στο διαδίκτυο. Επιπλέον, θα ασχοληθούμε με το ερώτημα πώς μαθαίνουμε να γράφουμε και τι ακριβώς συμβαίνει όταν γράφουμε (σε αντίθεση με την ομιλία).

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται να:

- διακρίνουν διαφορετικούς τύπους και συστήματα γραφής,
- γνωρίζουν και να κατανοούν τους βασικούς σταθμούς της ιστορίας της γραφής,
- περιγράφουν τις ιδιαιτερότητες της γραπτής επικοινωνίας,
- κατανοούν την εκμάθηση/κατάκτηση και τη διαδικασία της γραφής.

Τρόπος αξιολόγησης: *Ενεργή συμμετοχή, προφορική παρουσίαση και γραπτή εργασία*

DGC 50: Γλωσσική Μεταβολή / Ιστορία της Γλώσσας

Διδάσκων: Γιώαχμ Τάιζεν

Τα αρχαιότερα γερμανικά κείμενα που έχουν διασωθεί είναι μόνο(!) 1300 ετών και, επιπλέον, εξαιρετικά δυσνόητα. Τα περισσότερα αποτελούν μεταφράσεις κειμένων θεολογικού και θρησκευτικού περιεχομένου από τα Λατινικά. Η χριστιανική πίστη μόλις είχε φθάσει στην Κεντρική Ευρώπη, και τον 8ο αιώνα, για παράδειγμα, ο Καρλομάγνος έκανε μεγάλη προσπάθεια να διασφαλίσει ότι οι συμπατριώτες του θα κατανοήσουν τη νέα θρησκεία. Στη συνέχεια χρειάστηκε να περάσουν πολλά χρόνια ακόμα μέχρι να υπάρξει τον 12ο αιώνα παραγωγή κοσμικής γραμματείας. Τον 15ο/16ο αιώνα ο Λούθηρος μεταφράζει την Αγία Γραφή από το εβραϊκό και το ελληνικό πρωτότυπο σε δημώδη Γερμανική. Και μόλις πριν από 300 χρόνια ακόμα, ο Gottfried Wilhelm Leibniz ισχυριζόταν ότι τα γερμανικά είναι ιδανική γλώσσα αν θέλει κανείς να μιλήσει ή να γράψει για βιοτεχνίες και ορυχεία, όχι όμως όταν θέλει να ασχοληθεί με πραγματικά σημαντικά ζητήματα, π.χ. με τη Φιλοσοφία. Πράγματι, για τουλάχιστον μία χιλιετία τα γερμανικά ανταγωνίζονταν τη Λατινική, στην οποία (περι-)γραφόταν κάθε τι πραγματικά σημαντικό.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται να:

- κατανοούν γιατί η γλώσσα (όχι μόνο η Γερμανική) υπόκειται σε ιστορικές μεταβολές,
- κατανοούν και περιγράφουν τα στάδια της φωνολογικής, μορφολογικής και συντακτικής εξέλιξης από τις μεσαιωνικές διαλέκτους στη σύγχρονη επίσημη γερμανική γλώσσα,
- διαβάζουν και να κατανοούν παλαιότερα γερμανικά κείμενα,

- γνωρίζουν τα σημαντικότερα μεσαιωνικά γερμανικά κείμενα.

Τρόπος αξιολόγησης: *Ενεργή συμμετοχή, προφορική παρουσίαση και γραπτή εργασία*

DGD 53: Αξιολόγηση Γλωσσικής Κατάρτισης και Διδασκαλίας/Πρακτική Άσκηση

Διδάσκοντες: *Δάφνη Βήδενμαιερ / Νάνσυ Κοντομήτρου*

Το σεμινάριο αυτό στοχεύει στο να αναπτύξουν οι φοιτητές γνώσεις και δεξιότητες σχετικά με την αξιολόγηση των υπάρχοντων επίσημων οργάνων μέτρησης, αλλά και δεξιότητες απαραίτητες για την κατασκευή και τη διεξαγωγή των γλωσσικών τεστ. Στόχος του σεμιναρίου είναι να γίνουν αντικείμενο μελέτης και να χρησιμοποιηθούν σε συγκεκριμένα παραδείγματα, τα ποιοτικά κριτήρια, τα οποία σύμφωνα με την κλασική θεωρία του τεστ πρέπει να πληρούν και τα γλωσσικά τεστ. Προς την κατεύθυνση αυτή, οι φοιτητές θα εξετάσουν δείγματα επίσημων οργάνων μέτρησης σε συνδυασμό με τις προδιαγραφές που τα συνοδεύουν. Επίσης, θα έχουν την ευκαιρία να εφαρμόσουν τις θεωρητικές αρχές σχεδιάζοντας ανεπίσημα γλωσσικά τεστ για τη Γερμανική ως ξένη γλώσσα στα επίπεδα γλωσσομάθειας Α και Β του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις Γλώσσες (ΚΕΠΑ).

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται να:

- περιγράφουν τα ποιοτικά κριτήρια της κλασικής θεωρίας του τεστ που αφορούν στην αξιολόγηση οργάνων μέτρησης,
- αξιολογούν όργανα μέτρησης για τη Γερμανική ως ξένη γλώσσα με βάση τα ποιοτικά κριτήρια,
- σχεδιάζουν ανεπίσημα τεστ για τα επίπεδα Α και Β του ΚΕΠΑ για την αξιολόγηση δεξιοτήτων και γλωσσικών δραστηριοτήτων μαθητών της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας,
- αναστοχάζονται σχετικά με την εφαρμογή των θεωρητικών αρχών στην αξιολόγηση της διδακτικής πράξης και των γλωσσικών δραστηριοτήτων αξιολογώντας τα αποτελέσματα της εξέτασης που σχεδίασαν.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραπτή εργασία*

DGD 56: Η Διδασκαλία της Γερμανικής στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

Διδάσκουσα: *Έλενα-Φοίβη Χυτήρη*

Η πρώιμη εκμάθηση της ξένης γλώσσας συνδέεται αφενός με μαθησιακά οφέλη και αφετέρου με την πολυγλωσσία ως στόχο του Συμβουλίου της Ευρώπης. Είναι, επομένως, λογικό ότι η διδασκαλία της πρώτης και της Γερμανικής ως δεύτερης ξένης γλώσσας ξεκινάει από τις πρώτες τάξεις του δημοτικού σχολείου στην ελληνική δημόσια εκπαίδευση. Το μάθημα στοχεύει στο να αναπτύξουν οι φοιτητές γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες σχετικά με τη διδασκαλία της ξένης γλώσσας σε μαθητές νεαρής ηλικίας. Προς την κατεύθυνση αυτή οι φοιτητές θα ευαισθητοποιηθούν ως προς τις ιδιαιτερότητες που παρουσιάζει η εκμάθηση της ξένης γλώσσας σε πρώιμη ηλικία και θα προβούν σε επαναδιατύπωση βασικών εννοιών

της σύγχρονης Διδακτικής των γλωσσών για τη συγκεκριμένη ομάδα στόχο. Επιπλέον, θα εξετάσουν κατάλληλες διδακτικές πρακτικές για την ανάπτυξη της γλωσσικής ικανότητας μαθητών νεαρής ηλικίας. Τέλος, θα συσχετίσουν τις αποκτηθείσες γνώσεις και δεξιότητες με την εμπειρία της πρακτικής άσκησης στο πλαίσιο της διδασκαλίας της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, αντιπαραβάλλοντας κριτικά θεωρητικές αρχές και διδακτική πράξη.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται να:

- περιγράφουν τις ιδιαιτερότητες της πρώιμης εκμάθησης ξένων γλωσσών σε αυτή την βαθμίδα της εκπαίδευσης και να προσαρμόζουν τις αρχές της Διδακτικής των γλωσσών στη συγκεκριμένη ομάδα στόχο,
- επιλέγουν (πολυτροπικά) γλωσσικά ερεθίσματα, τα οποία επιτρέπουν την ολιστική προσέγγιση της ξένης γλώσσας, εστιάζοντας κατά πρώτο λόγο στο περιεχόμενο και στην ανάπτυξη διαπολιτισμικής συνείδησης και κατά δεύτερο λόγο σε απλές γλωσσικές δομές,
- εφαρμόζουν τις αρχές της διαθεματικότητας και της διαφοροποιημένης μάθησης αξιοποιώντας κατάλληλη θεματολογία και κατάλληλες μορφές (συν)εργασίας στην τάξη,
- αναστοχάζονται σχετικά με την εφαρμογή των θεωρητικών αρχών της πρώιμης ξενόγλωσσης αγωγής στη διδακτική πράξη, συσχετίζοντας κριτικά τις γνώσεις που απέκτησαν στο μάθημα και την εμπειρία της πρακτικής άσκησης.

Τρόπος αξιολόγησης: *προφορική εισήγηση, γραπτή εργασία*

DGD 59: Ανάπτυξη Δραστηριοτήτων Διαμεσολάβησης στη Διδασκαλία της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας

Διδάσκουσα: Άννα Χήτα

Το μάθημα στοχεύει στην ανάπτυξη δραστηριοτήτων διαμεσολάβησης στη διδασκαλία της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας. Ορμώμενοι από τις επικοινωνιακές στρατηγικές μιας γλώσσας και τις ανάγκες της σημερινής πραγματικότητας σε ένα πολυπολιτισμικό περιβάλλον θα μελετήσουμε την εφαρμογή της διαμεσολάβησης στη διαδικασία της διδασκαλίας και εκμάθησης της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας. Το μάθημα αυτό έχει στόχο την κατανόηση της διαφοροποίησης μεταξύ μετάφρασης και διαμεσολάβησης. Θα παρουσιαστούν οι βασικές θεωρίες μετάφρασης και διαμεσολάβησης, ώστε να αποτελέσουν τη βάση για:

- την ανάλυση, λαμβάνοντας υπόψη τα είδη κειμένου και τα διάφορα επίπεδα (λεξιλογικό, μορφοσυντακτικό, σημασιολογικό, υφολογικό και πραγματολογικό),
- την αντιμετώπιση προβλημάτων κατά τη διαδικασία της διαμεσολάβησης στο ζεύγος γλωσσών Ελληνικά-Γερμανικά πάνω σε συγκεκριμένα και διαφορετικά είδη κειμένων (προφορικά και γραπτά) και διάφορες επικοινωνιακές καταστάσεις.

Θα μελετηθούν διάφορες διαμεσολαβητικές εκδοχές με στόχο την επίτευξη του επικοινωνιακού στόχου, λαμβάνοντας πάντα υπόψη το πολιτισμικό υπόβαθρο της εκάστοτε περίπτωσης.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται να:

- έχουν κατανοήσει σε επιστημονικό επίπεδο τη διαδικασία της διαμεσολάβησης,

- είναι εξοικειωμένοι με τα επικοινωνιακά προβλήματα μεταξύ Γερμανικών και Ελληνικών,
- επιλέγουν κατάλληλες επικοινωνιακές στρατηγικές και να τις αιτιολογούν,
- αναγνωρίζουν και να ταξινομούν τα εμπλεκόμενα επίπεδα στην επικοινωνιακή λειτουργία,
- ξεπερνούν επικοινωνιακά εμπόδια,
- καταλήγουν σε επικοινωνιακά κατάλληλες επιλογές και, ως μελλοντικοί διαμεσολαβητές γλώσσας και πολιτισμού, να επικεντρώνονται στην επικοινωνιακή ορθότητα.

Τρόπος αξιολόγησης: *ενεργή συμμετοχή, προφορική παρουσίαση και γραπτή εργασία*

Συγγράμματα (ενδεικτικά):

Μπατσαλιά, Φ. / Σελλά-Μάζη, Ε. (2010). Γλωσσολογική προσέγγιση στη θεωρία και τη διδακτική της μετάφρασης, Εκδόσεις Παπαζήση. (ΕΥΔΟΞΟΣ, Κωδικός βιβλίου: 143938)
Υλικό του Κρατικού Πιστοποιητικού Γλωσσομάθειας (ΚΠΓ) πάνω στη δεξιότητα της διαμεσολάβησης ανά επίπεδο.

DGD 63: Ανάπτυξη Πραγματολογικής Ικανότητας στη Διδασκαλία της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας

Διδάσκουσα: Άννα Χήτα

Το μάθημα στοχεύει στην ανάπτυξη της πραγματολογικής ικανότητας στη διδασκαλία της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας. Ορμώμενοι από τις βασικές αρχές της Πραγματολογίας και το κυρίαρχο αξίωμά της ότι ο λόγος είναι «πράξη», θα μελετήσουμε την εφαρμογή του κλάδου αυτού της Γλωσσολογίας συγκεκριμένα στη διαδικασία της διδασκαλίας και εκμάθησης της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας. Θα διερευνήσουμε τη σχέση γλωσσικού σημείου και χρήση, έχοντας πάντα ως γνώμονα τις διαφορετικές πολιτιστικές νόρμες, τα διαφορετικά κοινωνικά και πολιτιστικά συμφραζόμενα, τις διαφορετικές επικοινωνιακές στρατηγικές – συνθήκες που επικρατούν, όταν έρχονται σε επαφή άνθρωποι με διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο. Θα επικεντρωθούμε σε τεχνικές αναγνώρισης του τι κρύβεται πίσω από γραμματικά, συντακτικά και σημασιολογικά «ορθά» σημεία, ώστε να είμαστε σε θέση να παράγουμε επικοινωνιακά «ορθές» πράξεις.

Μέσα από αυθεντικά, εμπειρικά, βιωματικά γλωσσικά παραδείγματα και λαμβάνοντας υπόψη τις διαπολιτισμικές διαφορές πομπού και δέκτη, καθώς και μέσα από αυθεντικά παραδείγματα διδακτικών βιβλίων, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται να:

- αναγνωρίζουν, να περιγράφουν και να αναλύουν πραγματολογικά γλωσσικές πράξεις,
- διαχωρίζουν τη σημασιολογική από την πραγματολογική χρήση,
- αναγνωρίζουν τη σπουδαιότητα των όσων δεν λέγονται, με στόχο την αποφυγή παρεξηγήσεων και παρανοήσεων,
- ξεπερνούν επικοινωνιακά εμπόδια,

- καταλήγουν σε επικοινωνιακά αρμόζουσες επιλογές και, ως μελλοντικοί διαμεσολαβητές γλώσσας και πολιτισμού, να επικεντρώνονται στην επικοινωνιακή ορθότητα,
- εστιάζουν κατά τη διδασκαλία της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας στην πραγματολογική της διάσταση,
- αναγνωρίζουν την αυθεντικότητα και καταλληλότητα των διδακτικών μεθόδων που θα κληθούν να χρησιμοποιούν ως εργαλεία τους.

Τρόπος αξιολόγησης: *ενεργή συμμετοχή στο μάθημα, προφορική παρουσίαση και γραπτή εργασία*

Συγγράμματα (εναλλακτικά):

Batsalia, F. (1999). Der semiotische Rhombus. Ein handlungstheoretisches Konzept zu einer konfrontativen Pragmatik, Athen: Praxis. (ΕΥΔΟΞΟΣ, Κωδικός βιβλίου: 82)

Ehrhardt, C., & Heringer, H. J. (2011). Pragmatik. Paderborn: Wilhelm Fink / UTB.

DLA 63: Ρομαντισμός

Διδάσκων: *Στέφαν Λίντινγκερ*

Αντικείμενο του σεμιναρίου είναι η λογοτεχνία των αρχών του 19ου αιώνα, σχετικά με την ιδέα της „Waldeinsamkeit“. Μεταξύ άλλων θα ασχοληθούμε με τα εξής έργα: Ludwig Tieck, „Der blonde Eckbert“, ποιήματα του Ludwig Tieck, του Clemens Brentano και του Joseph von Eichendorff, Ludwig Tieck, „Waldeinsamkeit“ και Adalbert Stifter, „Der Hochwald“.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται να:

- αναγνωρίζουν και να περιγράφουν θέματα, μοτίβα, μορφές και δομές της λογοτεχνίας,
- τα εντάσσουν στα πολιτισμικά και λογοτεχνικά συμφραζόμενα του ρομαντισμού,
- χειρίζονται αυτόνομα κατηγορίες και εργαλεία ανάλυσης της λογοτεχνίας,
- εργάζονται αυτόνομα με τη σχετική βιβλιογραφία.

Τρόπος αξιολόγησης: *ενεργή συμμετοχή, γραπτή εργασία*

DLA 65: Λογοτεχνία μεταξύ 1900 - 1945

Διδάσκουσα: *Θεολογία Τράκα*

Στο πλαίσιο του μαθήματος θα παρουσιαστούν σημαντικά έργα της γερμανικής λογοτεχνίας κατά το πρώτο ήμισυ του 20^{ου} αιώνα. Στα εν λόγω έργα, έχοντας ως γνώμονα το ερώτημα του Walter Benjamin «Ποια η σχέση της λογοτεχνίας με την Ιστορία;» θα μελετηθεί τόσο το πώς απεικονίζεται η Ιστορία, αλλά και πώς επιδρά η λογοτεχνία στην Ιστορία.

Ξεκινώντας από τα σημαντικά λογοτεχνικά ρεύματα του Εξπρεσιονισμού, του Ντανταϊσμού και της Νέας αντικειμενικότητας (Neue Sachlichkeit) στις αρχές του 20^{ου} αιώνα στο επίκεντρο του μαθήματος θα βρίσκεται η μελέτη σημαντικών κειμένων από την εποχή της Δημοκρατίας της Βαϊμάρης. Θα μελετηθούν δηλαδή ποιήματα εξπρεσιονιστών και

ντανταϊστών, καθώς και μυθιστορήματα των Franz Kafka, Heinrich και Thomas Mann, Alfred Döblin και Erich Kästner.

Τέλος, αντικείμενο μελέτης θα αποτελέσουν αντιπροσωπευτικά έργα της γερμανόφωνης λογοτεχνίας της εξορίας των Klaus Mann, Thomas Mann, Lion Feuchtwanger και Bertolt Brecht.

Τρόπος αξιολόγησης: *ενεργή συμμετοχή, παρουσίαση, γραπτή ανάπτυξη εργασίας και γραπτή εξέταση*

DLA 69: Vormärz / Biedermeier / Ρεαλισμός

Διδάσκουσα: *Αγλαΐα Μπλιούμη*

Η εποχή Vormärz στο δεύτερο μισό του 19ου αιώνα έχει χαρακτηριστεί παραχώδης τόσο πολιτικά όσο και λογοτεχνικά. Τούτο δικαιολογείται λογοτεχνικά από το γεγονός ότι σε μια σχετικά σύντομη ιστορική περίοδο διαμορφώθηκαν αντιφατικές αισθητικές τάσεις: μιας στρατευμένης και κοινωνικά ευαίσθητης λογοτεχνίας και μιας λογοτεχνίας (Biedermeier) που έθετε ως προγραμματικό στόχο την ιδιωτικότητα. Βεβαίως, είναι επίσης η εποχή του γερμανικού φιλελληνισμού που τροφοδοτήθηκε τόσο από τα ιδεώδη του πολιτικού φιλελληνισμού όσο και από τα ιδεώδη της αστικής τάξης. Στο μάθημα θα ασχοληθούμε με τις διαφορετικές τάσεις αυτής της περιόδου. Έμφαση θα δοθεί σε λυρικά και ταξιδιωτικά κείμενα. Θα ασχοληθούμε με κείμενα των Heinrich Heine, Wilhelm Müller, Gustav Schwab, C.F. Meyer, Zachariä von Lingenthal, J.P. Fallmeier. Στόχος είναι να δύνανται οι φοιτητές στη βάση ιστορικο-κοινωνικών δεδομένων να αναλύουν τα αντίστοιχα λογοτεχνικά κείμενα της εποχής.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται να:

- εντάσσουν τα λογοτεχνικά κείμενα στα ευρύτερα ιστορικο-πολιτισμικά τους συμφραζόμενα,
- αναγνωρίζουν και να χαρακτηρίζουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των λογοτεχνικών ειδών της εποχής,
- αναλύουν αυτόνομα τους μηχανισμούς κατασκευής νοήματος.

Τρόπος αξιολόγησης: *προφορική παρουσίαση, γραπτή εργασία*

DLB 69: Θεωρία Λογοτεχνικών Ειδών I: Πεζογραφία

Διδάσκουσα: *Όλγα Λασκαρίδου*

Αντικείμενο του σεμιναρίου είναι οι αφηγηματολογικές θεωρίες των Franz Stanzel και Gérard Genette και η εφαρμογή τους στην ανάλυση αφηγηματικών κειμένων. Θα ασχοληθούμε με βασικές κατηγορίες και όρους της σύγχρονης αφηγηματολογίας (λόγος, ιστορία, πλοκή, χώρος, χρόνος, οπτική γωνία, εστίαση, αφηγηματικός τρόπος, φωνή), στοχεύοντας σε μεθοδολογικά μοντέλα και εργαλεία ανάλυσης αφηγηματικών δομών και τεχνικών με βάση επιλεγμένα κείμενα της γερμανόφωνης πεζογραφίας του 19ου και 20ού αιώνα.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται να:

- να αναλύουν και να ερμηνεύουν πεζά λογοτεχνικά κείμενα εφαρμόζοντας στην πράξη θεωρητικά μοντέλα και όρους της σύγχρονης αφηγηματολογίας,,
- αναστοχάζονται πάνω στη σχέση θεωρίας και πράξης,
- εργάζονται αυτόνομα, χρησιμοποιώντας τη σχετική δευτερογενή βιβλιογραφία,
- συγκεντρώνουν και να αξιολογούν τα κατάλληλα επιστημονικά δεδομένα,
- επιχειρηματολογούν επιστημονικά και να παρουσιάζουν, με τη μορφή τόσο προφορικής εισήγησης όσο και γραπτής εργασίας, τα πορίσματα της έρευνάς τους.

Τρόπος αξιολόγησης: *ενεργή συμμετοχή, προφορική παρουσίαση ή εξέταση και γραπτή εργασία*

DLB 71: Λογοτεχνία και Μέσα

Διδάσκων: *Βίλλι Μπέννινγκ*

Στο πρώτο μέρος του σεμιναρίου θα μας απασχολήσει η Λογοτεχνία ως μέσο. Θα εξετάσουμε, στη βάση της παραδοσιακής αντίληψης της γλώσσας (από τον Πλάτωνα μέχρι τον Schiller), τη λεγόμενη κρίση της γλώσσας, η οποία κλιμακώνεται στις αρχές του 20ού αιώνα, π.χ. στο έργο του Hofmannsthal ή του Kafka. Στη συνέχεια θα αναλύσουμε παραδειγματικά τις σχέσεις της Λογοτεχνίας με άλλα –μεταξύ αυτών και τεχνικά– μέσα (π.χ. εικαστικές τέχνες, ταινίες, νέες μορφές στο διαδίκτυο κ.ά.).

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εργασία*

DLB 76: Θεωρία Λογοτεχνικών Ειδών III: Δράμα

Διδάσκουσα: *Σοφία Αυγερινού*

Με βάση επιλεγμένα θεωρητικά κείμενα για το δράμα - από την «Ποιητική» του Αριστοτέλη μέχρι το επικό θέατρο του Bertolt Brecht - θα εστιάσουμε σε βασικές κατηγορίες και έννοιες της δραματικής τέχνης και των δραματικών ειδών, για να επικεντρωθούμε εντέλει στην προσπάθεια ερμηνείας έργων του γερμανόφωνου θεάτρου του 20^{ου} αιώνα με βάση κατηγορίες όπως η σχέση θεάτρου και πραγματικότητας, η ανοιχτή και κλειστή θεατρική φόρμα, οι τρεις αριστοτελικές ενότητες του χώρου, του χρόνου και της δράσης, η δυναμική των δραματικών προσώπων μεταξύ τους και με τον θεατή, η κάθαρση.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/-τριες θα είναι σε θέση

- να αναστοχάζονται πάνω σε σημαντικά θεωρητικά κείμενα για το δράμα και τη δραματική τέχνη,
- να στοχεύουν στην ανάλυση και ερμηνεία δραματικών κειμένων εφαρμόζοντας στην πράξη θεωρητικά μοντέλα και όρους,
- να εργάζονται αυτόνομα χρησιμοποιώντας τη σχετική δευτερογενή βιβλιογραφία και να συγκεντρώνουν και να αξιολογούν τα κατάλληλα επιστημονικά δεδομένα,
- να παρουσιάζουν α) με τη μορφή προφορικής εισήγησης και β) με τη μορφή γραπτής εργασίας τα πορίσματα της έρευνάς τους.

Τρόπος εξέτασης: *τακτική συμμετοχή στο μάθημα, προφορική παρουσίαση ή προφορική εξέταση, γραπτή εργασία*

Θα εξετάσουμε, μεταξύ άλλων, έργα των: G.E. Lessing, J.R.M. Lenz, F. Schiller, J. W. Goethe, G. Büchner, C.F. Hebbel, G. Hauptmann, F. Wedekind, B. Brecht, W. Borchert, M. Frisch, F. Dürrenmatt, H. Müller, P. Handke.

Σημείωση: Οι παρουσιάσεις και εργασίες των συμμετεχόντων θα αναφέρονται σε έργα του 20^{ου} αιώνα.

Διδακτικό βιβλίο: Ulrich Staehle (Hrsg.): Arbeitstexte für den Unterricht. Theorie des Dramas. Stuttgart: Reclam 2005.

DLC 78: Κριτική Λογοτεχνικής Μετάφρασης

Διδάσκων: Γιώργος Ανδρουλιδάκης

Η λογοτεχνική μετάφραση θέτει επίσης το ζήτημα σχετικά με τις αντίστοιχες διεργασίες ανάλυσης και αξιολόγησης. Αυτό το θεωρητικό και συνάμα πρακτικό κύριο σεμινάριο στοχεύει στη θεμελιωμένη επεξεργασία και εφαρμογή κριτηρίων ανάλυσης και αξιολόγησης για τη μετάφραση λογοτεχνικών και δοκιμιακών κειμένων.

Στις εισαγωγικές διδακτικές ενότητες, με βάση την τρέχουσα διεθνή ερευνητική βιβλιογραφία, παρουσιάζονται οι διάφορες μεταφρασεολογικές προσεγγίσεις στην κριτική της λογοτεχνικής μετάφρασης. Έπειτα θα συγκροτηθεί ένα εκτεταμένο πλέγμα ανάλυσης και αξιολόγησης, το οποίο θα αξιοποιηθεί συγκεκριμένα όσον αφορά πολλαπλές μεταφράσεις επιλεγμένων λογοτεχνικών και δοκιμιακών κειμένων από τα γερμανικά στα ελληνικά.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του σεμιναρίου, οι φοιτητές/φοιτήτριες θα είναι σε θέση:

- να αντιλαμβάνονται τα χαρακτηριστικά και τις ιδιόζουσες απαιτήσεις της λογοτεχνικής μετάφρασης,
- να αποκρυσταλώνουν γενικά κριτήρια ανάλυσης και αξιολόγησης για λογοτεχνικές μεταφράσεις,
- να εφαρμόζουν προσφυώς ένα λεπτομερές πλέγμα ανάλυσης και αξιολόγησης για τη μετάφραση λογοτεχνικών και δοκιμιακών κειμένων από τα γερμανικά στα ελληνικά,
- να συγκρίνουν μεθοδικά διάφορες λογοτεχνικές μεταφράσεις,
- κατά περίπτωση να προτείνουν επικοδομητικά και να συζητούν κριτικά εναλλακτικές μεταφραστικές λύσεις.

Πληροφορίες σχετικά με το μάθημα, βασική και πρόσθετη βιβλιογραφία, επιμέρους θέματα, υλικά εργασίας και σεμιναριακές ασκήσεις θα αναρτηθούν σε ηλεκτρονική μορφή στην πλατφόρμα e-Class, δεδομένου μάλιστα ότι δεν διατίθεται διδακτικό σύγγραμμα από την Υπηρεσία Εύδοξος.

Τρόπος αξιολόγησης: *Τακτική συμμετοχή, σεμιναριακές ασκήσεις και γραπτή εργασία*

DLD 80: Αισθητική / Τέχνη

Διδάσκουσα: *Αγλαΐα Μπλιούμη*

Στο σεμιναριακό τούτο μάθημα θα περιδιαβούμε σε βασικούς σταθμούς της γερμανόφωνης Ιστορίας της Τέχνης, εξετάζοντας σε κάθε εβδομαδιαίο μάθημα αντιπαραβολικά ένα λογοτεχνικό κείμενο με ένα έργο των παραστατικών τεχνών ή/και του κινηματογράφου. Κατά χρονολογική ακολουθία θα εξεταστούν σημαντικά καλλιτεχνικά ρεύματα και τάσεις σε συνδυασμό με τα γενικότερα ιστορικο-πολιτισμικά τους συμφραζόμενα. Θα δοθεί δε ιδιαίτερη έμφαση στα καλλιτεχνικά ρεύματα του 20ου και 21ου αιώνα, όπως εξπρεσιονισμός, ντανταϊσμός, σουρεαλισμός, PopArt, StreetArt, σύγχρονη διαπολιτισμική τέχνη.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται να:

- κατανοούν ότι τόσο οι γνώσεις γύρω από τη λογοτεχνία όσο και γύρω από τις υπόλοιπες εκφάνσεις της τέχνης μπορούν να αλληλοσυμπληρώνονται και να οδηγήσουν σε μια σφαιρικότερη και βαθύτερη κατανόηση της καλλιτεχνικής δημιουργίας,
- οξύνουν τη κριτική τους σκέψη, προκειμένου να ασκούν κριτική σε πολιτισμικά συμφραζόμενα που πλαισιώνουν την καλλιτεχνική δημιουργία,
- αναπτύξουν, στη βάση των καινούργιων επιστημονικών λόγων, τη γλωσσική τους ικανότητα στη γερμανική γλώσσα.

Τρόπος αξιολόγησης: *προφορική παρουσίαση, γραπτή εργασία*

DLD 82: Γερμανική Ιστορία

Διδάσκουσα: *Φαίδρα Κουτσούκου*

Το σεμιναριακό αυτό μάθημα επιχειρεί να αναδείξει τη γνώση των ιστορικών γεγονότων ως ωφέλιμο εργαλείο για την προσπέλαση και ευρύτερη πρόσληψη μίας εποχής, ειδικότερα στο πλαίσιο ανάλυσης των πολιτιστικών εκφάνσεών της. Αρχικά παρουσιάζονται συνοπτικά οι σημαντικότεροι σταθμοί της ιστορίας της Γερμανίας, της Αυστρίας και της Ελβετίας, από τον 18 αιώνα έως σήμερα, με συγκριτική θεώρηση. Στη συνέχεια το σεμινάριο εμβαθύνει σε μία συγκεκριμένη εποχή της γερμανικής ιστορίας, την εθνικοσοσιαλιστική περίοδο, όπου οι φοιτητές εξοικειώνονται με τις πολιτικές συνθήκες και εξελίξεις της περιόδου, προκειμένου να μπορούν να τις συσχετίζουν και με φαινόμενα του πολιτισμού και της λογοτεχνίας. Παράλληλα ευαισθητοποιούνται ως προς τη σημασία της περιόδου στο γενικότερο πλαίσιο εξέλιξης των γερμανόφωνων χωρών. Το παράδειγμα ολοκληρώνεται με μία χαρακτηριστική αναφορά στις γερμανοελληνικές σχέσεις της εν λόγω περιόδου και τον τρόπο που το καθεστώς επιχείρησε να εξάγει τον γερμανικό πολιτισμό στην χώρα.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να λαμβάνουν υπόψη τους, στο πλαίσιο της ανάλυσης συγκεκριμένων φαινομένων του πολιτισμού και της λογοτεχνίας, τις πολιτικές συνθήκες και εξελίξεις, χαρακτηριστικές για την αντίστοιχη εποχή, και να μελετούν αυτόνομα και άλλες εποχές της ιστορίας των γερμανόφωνων χωρών.

Τρόπος αξιολόγησης: *ενεργή συμμετοχή, προφορική παρουσίαση ή εξέταση και γραπτή εργασία*

DLD 85: Ιστορία των Ιδεών

Διδάσκων: *Στέφαν Λίντινγκερ*

Αντικείμενο του μαθήματος είναι ένα συγκεκριμένο φαινόμενο της ιστορίας των γερμανόφωνων χωρών, στο οποίο συνδυάζονται διαφορετικοί παράγοντες, όπως η πολιτική, η φιλοσοφία, η επιστήμη, η θρησκεία, η λογοτεχνία και η τέχνη. Με βάση τις γνώσεις που αποκτούνται στο μάθημα «Γερμανικός Πολιτισμός» και στην «Εισαγωγή της Ιστορίας της γερμανικής λογοτεχνίας», οι φοιτητές αντιμετωπίζουν τη διαδικασία, κατά την οποία οι αλληλεπιδράσεις διαφορετικών παραγόντων διαμορφώνουν ένα συγκεκριμένο πολιτισμικό περιβάλλον και μια συγκεκριμένη νοοτροπία. Σκοπός του μαθήματος είναι η ευαισθητοποίηση των φοιτητών αφενός για την πολυπλοκότητα του εν λόγω φαινομένου της ιστορίας των ιδεών, και αφετέρου για τη θέση του μέσα στο σύνολο της ιστορίας των γερμανόφωνων χωρών.

Στο μάθημα ασχολούμαστε τόσο με την άνοδο της αρχαίας Ελλάδας, όπως αυτή πραγματοποιείται με τον Johann Joachim Winckelmann, όσο και με την διαφοροποίηση αυτής της ιδανικής εικόνας, όπως αυτή αποτυπώνεται στα λογοτεχνικά έργα του Christoph Martin Wieland.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται να:

- λαμβάνουν υπόψη τους, στο πλαίσιο της ανάλυσης συγκεκριμένων φαινομένων του πολιτισμού και της λογοτεχνίας, διάφορους παράγοντες της ιστορίας των ιδεών,
- διερευνούν αυτόνομα και άλλα θέματα της ιστορίας των ιδεών στις γερμανόφωνες χώρες.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραπτή εξέταση*